

Kurs-PM LT2013 Verksamhetsförlagd utbildning 2, vt24

Kurskod: LT2013
Omfattning: 15 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd (U, G, VG)

Kontaktpersoner

Kursansvarig: Birgit Fahrman birgitf@kth.se, 08-7906574 eller 070-0877174
Kursansvarig.

VFU-samordnare: Annica Larsson yfu-kth@kth.se
Ansvarar för placeringar samt administrativa och ekonomiska kontakter med skolor och skolhuvudmän.

Examinator: Birgit Fahrman birgitf@kth.se
Ansvarig för betyg och poäng.

Sammanfattning

LT2013 VERKSAMHETSFÖRLAGD UTBILDNING 2 (VFU 2) genomförs under vårterminen 2024 och är den andra och sista av två längre VFU-kurser för studenter på programmet Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU).

Under VFU2 tillbringar studenterna tio veckor i skolan, v.6–17 (5/2 – 26/4), med uppehåll för skolornas sport- och påsklov, då studenterna har tid för egna studier i de kurser som går parallellt med VFU-perioden¹. Kursen omfattar 15 hp (motsvarar 10 veckor heltid) och är på avancerad nivå².

Jämfört med den första VFU-kursen, LT1013 VERKSAMHETSFÖRLAGD UTBILDNING 1, förväntas studenterna nu kunna agera mera självständigt, ta ett större eget ansvar och därmed planera, genomföra och utvärdera ett längre sammanhängande undervisningsmoment bestående av flera lektioner. Särskild vikt läggs i VFU 2 vid utveckling av förmågor kring ledarskap och kommunikation samt förmågor relaterade till planering och bedömning. Studenten ska även nu få tillfälle att fördjupa, bredda och tillämpa kunskaper från tidigare kurser på KPU-programmet.

¹ Tidpunkten för skolloven kan variera mellan landets kommuner.

² Enligt Bologna-systemet finns tre kursnivåer inom högre utbildning: grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Kurser på avancerad nivå bygger vidare på tidigare studier. De kräver större förmåga till självständigt arbete och ska ha ett större teoretiskt djup än de på grundnivå. Mer information finns på Universitetskanslerämbetets webbplats.

Det dagliga arbetet planeras och genomförs i nära samarbete med utsedd handledare på VFU-skolan. Studenten ska arbeta heltid under de tio veckorna på skolan och då:

- Delta i planerings- och bedömningsarbete;
- Planera och genomföra minst 25 egenhändigt ledda lektioner* (30 rekommenderas);
- Auskultera vid minst 20 lektioner* (30 rekommenderas);
- Delta i konferenser, idrottsdagar och annat på skolan som hör läraryrket till;
- Utföra uppgifter både i denna kurs (LT2013) och i de andra KPU-kurser som går parallellt (LT1020 Specialpedagogik och perspektiv på lärande och utveckling 7.5 hp, samt LT1016 Kommunikation, ledarskap och design av lärande 7.5 hp).

* Med en lektion avses undervisning under 40–80 minuter.

Kursens sida för **studenter** på lärplattformen Canvas (kräver inloggning): [LT2013 VT24 Verksamhetsförlagd utbildning 2 \(60285\) \(kth.se\)](#)

Kursens sida för **handledare** på lärplattformen Canvas (öppen; ingen inloggning): <https://canvas.kth.se/courses/27796>

Kursens sida i **kurs- och programkatalogen** (öppen): <https://www.kth.se/student/kurser/kurs/LT2013>

Lärandemål

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

1. Planera, genomföra och utvärdera lektioner och större undervisningsområden med innehåll i enlighet med gällande styrdokument
2. Analysera och utvärdera planerad och genomförd undervisning med stöd av ämneskunskaper som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser, utgående från utbildningsvetenskaplig forskning och beprövad erfarenhet
3. Kommunicera på ändamålsenliga sätt (muntligen och skriftligen) inom undervisning och kollegialt samarbete samt konstruktivt reflektera över dessa relationer ur etiska och lärandeorienterade perspektiv
4. Bidra till en god arbetsmiljö och till att motverka diskriminering och kränkande behandling genom visat ledarskap präglad av tydlighet, öppenhet, lärande och dialog
5. Förankra och kommunicera ämnesövergripande perspektiv som jämlikhet, jämställdhet, hållbar utveckling och etik i den pedagogiska verksamheten
6. Diskutera bedömningsformer och betygsättning i enlighet med nationella styrdokument, vetenskaplig kunskap och beprövad erfarenhet
7. Använda och utvärdera hjälpmedel och undervisningsstöd i form av exempelvis läroböcker, datorprogram, beräkningshjälpmedel och distansundervisningsutrustning

8. Identifiera och analysera egna värderingar och attityder som har betydelse i lärargärningen samt identifiera behov av ytterligare kunskaper och färdigheter för den framtida lärargärningen och diskutera hur dessa ska tillgodoses

Dessa lärandemål är vägledande för hela kursen. Studenten måste visa att han/hon uppnår dem i rimlig grad för att bli godkänd. Det visas performativt i skolan, på seminarier och skriftligen genom inlämningsuppgifter o.d.

Uppgifter & Schema

Kursens arbetsuppgifter återfinns på LT2013 kurssidan (för studenter) och på kursens öppnaHandledarsida (för handledarna); båda på lärplattformen Canvas. På Canvas finns även information om tid, plats och innehåll.

Kursen har följande, **för studenterna obligatoriska**, träffar på KTH:

- Träff 1: Uppstart av kurs - onsdag 31 januari, kl. 09.00–10.00, sal M312
- Träff 2: Avslutning av kurs – onsdag 8 maj, kl. 10.00 – 12.00, sal M312

Kursmaterial

För denna kurs finns följande kursbok:

Molander, B. & Hamza, K. (2021). *VFU-handboken: bryggan mellan undervisningens teori och praktik*. (Första upplagan). Malmö: Gleerups. [Läsanvisningar: läs kap 4, 7, 8 och 9. Övriga kapitel är frivillig läsning]

Bjørndal, Cato R. P. (2018). *Det värderande ögat: observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning*. 2. uppl. Stockholm: Liber

Merparten av den litteratur studenterna förväntas läsa och använda under kursen är dock hämtad från tidigare eller parallella kurser inom programmet. Att repetera centrala avsnitt – nu med större erfarenhet av skolan och lärarutbildningen – kan vara mycket värdefullt. Detta tidigare material listas ej här, utan återfinns i Kursmaterial och utgör en startpunkt. Studenten gör själv ett lämpligt urval. Då skolor är olika blir också VFU-perioderna olika och ställer därmed olika krav på litteraturen.

Examination och betyg

Betygsättning sker enligt en tregradig skala: Underkänd (U), Godkänd (G) och Väl godkänd (VG). För att få ett godkänt betyg (G eller VG) krävs att alla de kvantitativa och kvalitativa målen uppnåtts.

De viktigaste underlagen för bedömningen:

- VFU-rapport ([bilaga D](#));
- VFU-uppsats ([bilaga E](#));
- Övriga skriftliga uppgifter (se LT2013 kurssida);
- Lektionsutvärdering ([bilaga B](#), [bilaga C](#));
- Aktivt deltagande i de tre kursträffarna.

Kvantitativa mål

De kvantitativa målen examineras främst genom handledarens utlåtanden i VFU-rapporten.

Aktivt deltagande i skolarbetet under hela VFU-perioden.

Studenten är närvarande och deltar i skolverksamheten (undervisning, konferenser, fort-bildning, idrottsdagar o.d.) under hela VFU-perioden. I normalfallet ska det vara 50 dagar, men kan p. g. a. påskledighetens olika förläggning variera något. Om studenten är frånvarande ska detta normalt kompenseras. Detta görs vanligen genom att VFU-perioden förlängs med motsvarande antal dagar, något man måste komma överens om med handledaren och skolan.

Undervisning

Studenten ska under VFU-perioden i samråd med handledaren planera, genomföra, diskutera och utvärdera minst 25 lektioner (30 rekommenderas). Om undervisningspassen är exceptionellt långa kan ett pass räknas som en och en halv lektion. Handledaren avgör detta och ombeds kommentera det i VFU-rapporten.

Skälet till att en lång lektion inte räknas som mer än en och en halv är att inledning och avslutning av en lektion ofta är det svåraste och även en lång lektion har bara en inledning och en avslutning.

Auskultation

Studenten ska besöka i första hand handledarens, men även andra lärares lektioner, för att dra lärdom av erfarna lärares arbetssätt. Auskultationen ska omfatta minst 20 lektioner (30 rekommenderas). Om möjligt bör studenten auskultera mest i sina egna undervisningsämnen, men även vid några lektioner i andra ämnen.

Att följa en klass under en hel skoldag kan vara väldigt värdefullt för att förstå elevernas situation. En sådan auskultationsdag rekommenderas, under förutsättning att skolan och inblandade lärare medger det.

Kvalitativa mål

De kvalitativa målen utgår från kursens lärandemål (se s.2). Det åligger student och handledare att i största möjliga mån planera VFU-perioden så att studenten får möjlighet att uppnå dessa mål. De examineras främst performativt och handledaren dokumenterar det i VFU-rapporten. Studentens förmåga att beskriva och reflektera över verksamheten som visas i skriftliga uppgifter, seminariedeltagande etc. utgör också en viktig del av bedömningsunderlaget.

Betygskriterier

LT2013 är en omfattande kurs, med ett brett innehåll. Att på ett rättssäkert sätt sätta ett samlat betyg som avspeglar i vilken grad studenten har nått kursens lärandemål är därför väldigt svårt.

Högskoleförordningen (SFS 1993:100, 6 kap., 18 §) kräver att graderade betyg används på VFU-kurser (ej bara godkänd/icke godkänd). KTH har valt att för VFU-kurser använda skalan U, G, VG (underkänd, godkänd, väl godkänd).

Betyget sätts utifrån en samlad bedömning av studentens prestationer, betyg på enskilda moment eller deluppgifter meddelas ej. Betygskriterierna framgår av *Tabell 1* nedan.

Tabell 1: Betygskriterier - utgångspunkter för betygsättning.

Betyg	Minimikrav
U Helt otillräckligt	<p>Kraven för G har inte uppnåtts. Typiska brister kan vara:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lärandemål uppnås ej.• Inlämningsuppgifter eller annan dokumentation har ej lämnats in eller är undermålig• Studenten har varit frånvarande eller har inte undervisat eller auskulterat på tillräckligt antal lektioner• VFU-besök eller trepartssamtal har inte kunnat genomföras
G Godkänd	<p>De kvantitativa kraven på undervisning, auskultation och närvaro är uppfyllda. Alla skriftliga uppgifter är inlämnade och uppfyller minimikraven.</p> <p>Studenten har visat att han/hon kan:</p> <ul style="list-style-type: none">• Under handledning planera, genomföra, utvärdera och dokumentera lektioner och större undervisningsområden med innehåll i enlighet med gällande styrdokument. Studenten skriver användbara lektionsplaneringar där syfte och mål hänger ihop. Studenten reflekterar med stöd av handledaren kring genomförd undervisning och hur den kan utvecklas (se lärandemål 1 och 2)• Studenten har ett gott kollegialt förhållande till skolans personal. Hen behandlar handledaren, skolläda och övrig personal respektfullt. Studenten har i handledning reflekterat kring hur kommunikation mellan skolans organisation och elev/vårdnadshavare fungerar. Studenten respekterar elevernas skilda förutsättningar, tar i rimlig mån hänsyn till deras önskemål vid planering och genomförande av undervisning och kan motivera sitt handlande. Studenten har i undervisning inkluderat olika ämnesövergripande perspektiv. (se lärandemål 3, 4 och 5)• Studenten diskuterar och utvärderar under handledning elevernas kunskaper formativt och summativt enligt beprövade metoder och styrdokumentens intentioner. (se lärandemål 6)• Studenten utnyttjar och varierar användning av olika undervisningsstöd. (se lärandemål 7)• Studenten identifierar de värderingar, attityder samt egna behov av fortsatt utveckling som har betydelse i kommande yrkesutövning. (se lärandemål 8)
VG Väl godkänd	<p>Allt som krävs för G (godkänd). Dessutom krävs att studenten har visat att han/hon kan:</p> <ul style="list-style-type: none">• Under handledning, men med hög grad av självständighet, planera, genomföra, utvärdera och dokumentera lektioner och större undervisningsområden med innehåll i enlighet med gällande styrdokument. Studenten skriver användbara lektionsplaneringar där syfte och mål för undervisning och bedömning hänger ihop och en tydlig koppling mellan planeringens olika delar föreligger. Planeringen är tydlig kring innehåll, aktiviteter och kopplingar till styrdokument och hur bedömning sker för planerad undervisning. (se lärandemål 1 och 2)• Studenten har ett gott kollegialt förhållande till skolans personal. Hen behandlar handledaren, skolläda och övrig personal respektfullt. Vidare reflekterar studenten kring hur kommunikation mellan skolans organisation och elever/vårdnadshavare utifrån från utbildningsvetenskaplig forskning och beprövad erfarenhet. Studentens ledarskap är demokratiskt och sätter lärandet i centrum. Eleverna får ett gott stöd i sin kunskapsutveckling och behandlas som individer med skilda förutsättningar och intressen. Studenten har i undervisning inkluderat olika ämnesövergripande perspektiv där metoderna väljs utifrån elevernas behov samt ämnets och ämnesinnehållets karaktär och utvärderas kritiskt efter användningen. (se lärandemål 3, 4 och 5)• Studenten diskuterar olika bedömningsformer i koppling till ämnesundervisningen och hur dessa bäst utvärderas kritiskt efter användningen. Studenten utvärderar under handledning elevernas kunskaper formativt och summativt enligt beprövade metoder och styrdokumentens intentioner. (se lärandemål 6)• Studenten utnyttjar och varierar användning av olika undervisningsstöd. Utvärdering sker utifrån elevernas behov samt ämnets och ämnesinnehållets karaktär och utvärderas kritiskt efter användningen. (se lärandemål 7)• Studenten reflekterar väl kring identifierade egna värderingar och attityder som har betydelse för hans kommande lärargärning. Studenten reflekterar och diskuterar kring de identifierade utvecklingsområdena – kunskapsmässiga så väl som sociala, etiska och kommunikativa, som hen behöver för sin framtida lärargärning och hur detta ska tillgodoses. (se lärandemål 8)

Förnyade prov för underkända studenter

Student som blir underkänd på kursen kan i mån av plats läsa den igen. VFU-kurs får normalt bara göras om en gång.

Övergångsbestämmelser

Studerande kan begära att examination genomförs enligt denna kursplan även efter att den har upphört att gälla, dock högst tre gånger under en tvåårsperiod efter att kursen har upphört.

Bilagor:

A-Brev till handledare

B-Instruktion

Lektionsutvärdering C-Blankett

Lektionsutvärdering

D-Blankett VFU-rapport

E-Instruktion VFU-uppsats